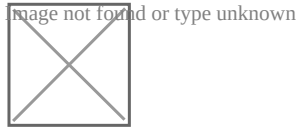

Προορισμός του ελυτικού έργου η αγάπη (Βασιλική Ρούσκα, ΜΑ Θεολογίας)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2dFAy3M>]

Τελευταίο ποίημα «ΟΣΟ ΓΙΑ ΤΕΛΟΣ ΝΑΙ ΔΙΚΑΙΩΣ ΕΠΑΙΡΟΝΤΑΙ ΚΑΙ Η ΠΕΤΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ»[76]. Η πέτρα συμβολίζει το «αιώνιο δίκαιο του ανθρώπου»[77] ενώ το κυπαρίσσι σύμφωνα με τη μυθολογία ονομάστηκε έτσι από τον Κυπάρισσο από την Κω τον οποίο μεταμόρφωσε ο θεός Απόλλωνας σε δέντρο ώστε να τον καταστήσει αθάνατο μαζί με τη θλίψη του για τον θάνατο του αγαπημένου του ελαφιού, γι' αυτό τον λόγο θεωρείται και πένθιμο δέντρο. Γίνεται αναφορά στον θάνατο «Ένας προς έναν όλοι μας περνούμε/ Και από την καταστροφή και από της σωτηρίας το στέγαστρο»[78] και στην οικουμενικότητά του αλλά και στη σωτηρία η οποία σκεπάζει τον άνθρωπο. Αποτιμάται η ζωή «ΓΛΥΚΙΑ Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΑΤΡΟΣ ΑΓΝΩΣΤΟΥ Ο/ ΘΑΝΑΤΟΣ»[79]. Η κατανόηση της αξίας της ζωής είναι το ελυτικό ζητούμενο «Πότε, μα πότε θα μπορέσουμε να νιώσουμε όλοι μας πόσο βαθύ, σοβαρό, γοητευτικό πράγμα είναι η ζωή; Να τη δούμε, να τη βλέπουμε δηλαδή ολοένα, σε κάθε δευτερόλεπτο, διαφορετική, παρθένα, παθητική, μεταθέτοντας το στοιχείο του αιώνιου από τα χαρακτηριστικά μιας άυλης έννοιας, όπως είναι η μορφή της, στα χαρακτηριστικά του ίδιου γίνεσθαί της;»[80]. Τον θάνατο κατονομάζει «αγνώστου πατρός» ο ποιητής ίσως για να δηλώσει την αμηχανία του ανθρώπου απέναντι στο μυστήριο του θανάτου. Ο θάνατος είναι φυσικός και αναπόφευκτος κατά τον Μέγα Βασίλειο[81] και είναι το φυσικό επακόλουθο της κτιστής ανθρώπινης φύσης[82]. Ακόμη ο Ελύτης θεωρεί τον θάνατο ως την «πρώτη αλήθεια»[83] και την μόνη οδό για την Ανάσταση[84].

Image not found or type unknown
Ισως η ποιητική σύνθεση κλείνει σε πεζή μορφή η οποία καταλήγει «Φιλιά που δόθηκαν κι άλλα που δεν. Χαιρέτωσαν./ Ανθ' ημών η αγάπη.»[85]. Είναι τα τελευταία ποιητικά λόγια του Ελύτη, είναι η αλήθεια, η πραγματικότητά του. Τα φιλιιά που δόθηκαν αλλά κι εκείνα που δεν πρόλαβαν να πραγματοποιηθούν είναι αισθήσεις που είτε πραγματώθηκαν στη ζωή είτε όχι. Πάνω από τις αισθήσεις όμως βρίσκεται η αγάπη. Η αγάπη είναι ο προορισμός, η πληρότητα της ζωής

(«Μια ζωή πλήρης εν τέλει.»[86]). Η αγάπη υπερβαίνει τον άνθρωπο. Πρόκειται για μια λέξη που είναι πανανθρώπινη και είναι μια λέξη που κλείνει το ποιητικό έργο του Ελύτη χωρίς αυτό να σημαίνει πως το έργο του μπορεί να εξαντληθεί. Το ελυτικό έργο είναι ερμηνευτικά ανεξάντλητο και εσωκλείει μέσα του τη μυθολογία του ποιητή, τις ιδέες του, τον κωδικοποιημένο κόσμο του, τα όνειρά του, τις αισθήσεις του, το ελληνικό τοπίο με την ιστορία του, τις εμπειρίες του. Είναι ένα μοίρασμα που ο ποιητής θέλησε να αφήσει στον κόσμο, η γνώση του για τα σημαντικά και ασήμαντα του κόσμου, όλα όσα αποκόμισε από την πορεία του από το «νυν στο αιέν». Προορισμός, λοιπόν, η αγάπη.

[76] Οδ. Ελύτης, Εκ του πλησίον, Ίκαρος, Αθήνα 1998, σ. 77.

[77] Λ. Λυχναρά, Η μεταλογική των πραγμάτων, Ίκαρος, Αθήνα 1980, σ. 60-61.

[78] Οδ. Ελύτης, Εκ του πλησίον, Ίκαρος, Αθήνα 1998, σ. 77.

[79] Οδ. Ελύτης, Εκ του πλησίον, Ίκαρος, Αθήνα 1998, σ. 77.

[80] Οδ. Ελύτης, Ανοιχτά Χαρτιά, Ίκαρος, 72009, σ. 160.

[81] Βλ. Χρ. Σταμούλης, Έρωσ και θάνατος, Ακρίτας, Αθήνα 2009, σ. 255.

[82] Βλ. Χρ. Σταμούλης, Έρωσ και θάνατος, Ακρίτας, Αθήνα 2009, σ. 256.

[83] Οδ. Ελύτης, Ανοιχτά Χαρτιά, Ίκαρος, 72009, σ. 41.

[84] Βλ. Οδ. Ελύτης, Ανοιχτά Χαρτιά, Ίκαρος, 72009, σ. 42-43.

[85] Οδ. Ελύτης, Εκ του πλησίον, Ίκαρος, Αθήνα 1998, σ. 79.

[86] Οδ. Ελύτης, Μαρία Νεφέλη, Ίκαρος, Αθήνα 102008, σ. 68.